

TLREF TÜRK LİRASI GECELİK REFERANS FAİZ ORANI KURALLARI

1. BÖLÜM: AMAÇ

Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı (TLREF), finansal türev ürünlerde, borçlanma araçlarında ve çeşitli finansal sözleşmelerde dayanak varlık veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanılacak Türk Lirası kısa vadeli referans faiz oranı ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak oluşturulmuştur.

2. BÖLÜM: KAPSAM VE HESAPLAMA YÖNTEMİ

2.1. Kapsam

Hesaplamalarda, Borsa İstanbul Repo-Ters Repo Normal Emirler Pazarı'nda gerçekleşen, aynı gün başlangıç valörlü ve sadece TL cinsi DİBS teminatlı gecelik repo işlemleri kullanılır. Aşağıdaki işlemler hesaplamalara dahil edilmez ve bu işlemlerin dışında kalanlar hesaplamaya dahil işlemler olarak kabul edilir.

- Kendinden kendine işlemler
- Takası Takasbank dışında yapılan işlemler
- İptal edilen işlemler
- Özel işlem bildirimleri

2.2. Hesaplama Yöntemi

Hesaplamalara dahil edilen işlemler faiz oranına göre küçükten büyüğe doğru sıralanır. Sıralamada yer alan her faiz oranı seviyesinde gerçekleşen işlem hacimleri toplanarak, hesaplamalara dahil edilen işlemlerin toplam hacminin %15'ini oluşturan en düşük faiz oranlı işlemler ile %15'ini oluşturan en yüksek faiz oranlı işlemler sıralanmış verilerden çıkarılır. Geriye kalan ve toplam işlem hacminin %70'ini oluşturan işlemlerin hacim ağırlıklı ortalama faiz oranı o güne ait TLREF değeri olarak ilan edilir. Yüzde 15'lik dilimlerin uçlarında kalan işlemlerin, yalnızca yüzde 70'lik dilime düşen kısımları hesaplamalara dahil edilir. Söz konusu hesaplama yöntemi altı ayda bir TLREF Komitesi tarafından gözden geçirilir, gerekli görülen değişiklikler yapılır.

2.3. Hesaplanma ve Yayın Saatleri

Hesaplamalar BIST Repo-Ters Repo Pazarı'nın açık olduğu günlerde yapılır. Piyasa kapanışı itibarıyla olan veriler kullanılarak 2.2'de açıklandığı şekilde yapılan hesaplamalar sonucu bulunan değer tam iş günlerinde 18:05, yarım iş günlerinde 12:35'de BISTECH Veri Yayın Sistemi aracılığıyla ilan edilir. Hesaplanan değer yer aldığı raporlar tam iş günlerinde 18:20'den sonra, yarım iş günlerinde

12:45'den sonra "DataStore"dan (<http://datastore.borsaistanbul.com/>) ve Borsa İstanbul internet sitesi, "Veriler/TLREF Verileri" sayfasından paylaşılır.

2.4. BIST TLREF Endeksi

İlan edilen TLREF oranı getirisini takip edebilmek amacıyla BIST TLREF Endeksi hesaplanır. Endeksin hesaplama günü için ilan edilen TLREF oranının getirisi ertesi iş günü elde edileceğinden, endeks bir sonraki iş günü elde edilecek getiriye yansıtılmaktadır.

Endeksin hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılır:

$$Endeks_t = Endeks_{t-1} \times [1 + R_t \times \frac{g}{365}]$$

$Endeks_t$: t günü endeks değeri

R_t : t gününde ilan edilen TLREF oranı

g : t gününde gecelik repo süresi

Hesaplanan endeks değerleri 2.3'te belirtilen saatlerde ve benzer şekilde paylaşılır.

2.5. Hesaplamaya Başlama

TLREF oranının hesaplanmaya başlama tarihi 28.12.2018, yayımlanmaya başlama tarihi ise 17.06.2019'dur. BIST TLREF Endeksi'nin hesaplanmaya ve yayımlanmaya başlama tarihi ise 17.06.2019 olup endeksin 14.06.2019 tarihindeki başlangıç değeri 1000'dir.

2.6. Veri Hassasiyetleri

	VERİ HASSASİYETLERİ
TLREF Değerleri	Tam sayıdan sonra 4 hane
BIST TLREF Endeksi Değerleri	Tam sayıdan sonra 5 hane

3. BÖLÜM: DİĞER

3.1. TLREF Komitesi

TLREF Komitesi (Komite), TLREF oranının ve BIST TLREF Endeksi'nin hesaplanması ve yayımlanmasına yönelik faaliyetleri gözetmek, piyasada meydana gelen gelişmeleri, ortaya çıkan yeni ihtiyaç ve talepleri göz önünde bulundurarak kurallarda ihtiyaç duyulan değişikliklere ilişkin çalışmaları yürütmek amacıyla oluşturulmuştur.

Komitede kararlar oy çokluğu ile alınır. Komite, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve Borsa İstanbul temsilcilerinden oluşur.

Herhangi bir Komite üyesi, Borsa İstanbul Repo-Ters Repo Piyasasında oluşan gecelik repo oranına dayalı olarak açıklanan TLREF değerinin, TCMB para politikası uygulamaları veya diğer sebeplerle etkin gecelik borç alma / borç verme faiz oranını hiçbir şekilde yansıtmadığı veya bu orana ihmal edilemeyecek nispette uzak olduğu kanaatine varırsa, bu kanaatini Komiteye ivedilikle iletir. Komite bu kanaate mesnet teşkil eden savları göz önünde bulundurarak oy çokluğu ile mutad metodolojinin ürettiği TLREF değerini kabul eder, ya da etkin gecelik borç alma / borç verme oranını temsil eden yeni bir değeri TLREF değeri olarak kabul ve ilan eder.

3.2. Veri Yetersizliği

2.1'e göre bulunan hesaplama dahil işlemlerin tutarının 5 milyar TL'nin altında kalması durumunda 2.2'de belirtilen hesaplama yapılmaz. TLREF oranı, TLREF Komitesi tarafından, önceki iş günü için hesaplanan TLREF oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası faiz koridoru ve piyasadaki faizler dikkate alınarak belirlenen oran TLREF oranı olarak ilan edilir.

3.3. Hesaplamalarda Gecikme/Teknik Sorun

Hesaplamalara ilişkin herhangi bir nedenle sorun yaşandığı ve belirtilen zamanlarda ilgili değer ve raporların üretilmediği durumlarda gecikmeye ilişkin duyuru Borsa İstanbul internet sitesinde yapılır. Sorunun çözülmesi sonrasında ayrıca bilgilendirme duyurusu yapılır.

3.4. Hesaplanmış Değerlerde Geriye Dönük Düzeltme

İlan edilen herhangi bir değerde yanlışlık olduğu tespit edilirse aynı gün içinde olmak koşuluyla ve TLREF Komitesi kararıyla düzeltme yapılabilir. Düzeltmeye ilişkin duyuru Borsa İstanbul internet sitesinde yapılır.

3.5. Takip ve Yönetim

TLREF'in sürekliliğinin sağlanmasına yönelik işlemler Borsa İstanbul Endeks Direktörlüğü tarafından yapılır.

3.6. Kurallarda Değişiklik

Piyasa koşullarına bağlı olarak bu dökümanda yapılan tüm değişiklikler TLREF Komitesi onayıyla yapılır ve Borsa İstanbul internet sitesinde duyurulur.

3.7. Düzenlenmemiş Konular

Bu dökümanda açıklık bulunmayan hususlarda ve düzenlenmemiş konularda yapılacak uygulama TLREF Komitesi tarafından belirlenir ve Borsa İstanbul internet sitesinde duyurulur.